

Európska politika vo vzťahu k problematike zdravotného postihnutia

V EU priemerne 22% populácie staršej ako 15 rokov má obmedzenia aktivít spôsobené chorobou alebo zdravotným postihnutím (Európsky sociálny prieskum z r. 2002) U populácie staršej ako 65 rokov je to až 50%.

S predlžovaním ľudského veku sa bude zvyšovať význam pozitívneho vývoja politiky v prospech slobodného prístupu týchto osôb k spoločenským možnostiam (vzdelávanie, zdravotná starostlivosť, bývanie a doprava) ako aj k príslušným službám. Je potrebná lepšia koordinácia v rámci EU

Politiku vo vzťahu k zdravotnému postihnutiu možno posudzovať v dvoch rovinách:

- v rovine EU (rozvíja sa najmä posledných 15 rokov ako súčasť sociálnej politiky)
- v rovine členských krajín EU (rozvíja sa už dlhší čas a v jednotlivých krajinách je rozličná)

Politika na úrovni EU

1989 - Prijatie *Charty základných sociálnych práv*

1990 - Rezolúcia o integrácii mladých ľudí so zdravotným postihnutím do vzdelávacieho procesu

1996 - Nová európska spoločná stratégia vo vzťahu k zdravotnému postihnutiu, neskôr posilnená rezolúciou Rady ministrov

2000 - *Lisabonská stratégia* (plná zamestnanosť a posilnenie sociálnej kohézie do r. 2010)

Európska sociálna inklúzia a stratégia sociálnej ochrany - otvorená metóda koordinácie

- Národné akčné plány (nové členské štáty do r. 2005)
- 2004 - Spoločné memorandum o sociálnej inklúzii

2003 - Európsky akčný plán o rovnakých príležitostiach pre ľudí so zdravotným postihnutím (záväzok vydávať dvojročnú správu o situácii ľudí so zdravotným postihnutím)

Európsky sociálny fond - pre r. 2000 - 2006 je to 62,5 miliardy Euro

Sociálne zabezpečenie - Smernice o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia

Smernica o verejnom obstarávaní - plnenie podmienky zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím umožňuje prioritu (Smernica z r. 2004)

Inkluzívne vzdelávanie - aj v EU iba 59% ZP detí je v štandardných školách. Vzdelávanie je v kompetencii členských štátov

Akčné plány:

- akčný plán mobility z r. 2000
- akčný plán eLearning - z r. 2001
- pracovný program na implementáciu správy o cieľoch vzdelávacieho a školského systému - 2002
- akčný plán o zručnostiach a mobilite - 2002

Prístup k zdravotníckym a sociálnym službám

- iba dopĺňa národnú legislatívu
- koordinácia zdravotných systémov medzi členskými krajinami

Smernica EU o boji proti diskriminácii v zamestnaní - 2000 (vytvorenie koncepcie primeranej úpravy)

Diskriminácia:

- priama
- nepriama
- obťažovanie
- pokyn a nabádanie k diskriminácii

Porušenie postupov pri implementácii Smernice:

- nekomunikácia (členský štát nekomunikuje s EK o transpozícii Smernice)
- nesúlad (členský štát transponuje Smernicu, ale nesprávne)

Európska stratégia zamestnanosti:

- otvorená metóda koordinácie - harmonizácia európskej aktivity
- národné akčné plány pre zamestnávanie a smernice na analýzu existujúcich opatrení
- spoločná správa o stave zamestnanosti - zhodnocuje opatrenia prijaté členskými štátmi

Oblasť dopravy, fyzického prostredia a udržateľného rozvoja politík pre ZPO

- Odporúčanie Rady ohľadom parkovacích kariet (platnosť vo všetkých krajinách EU, väzba na osobu, nie na auto)
- Smernica EU pre autobusy a minibusy (dostupnosť pre ZPO v nových členských krajinách od mája 2004)
- Dostupnosť železničnej dopravy (medzinárodné vlaky a stanice musia byť bezbariérové)
- Práva pasažierov v leteckej doprave (zákaz diskriminácie, služby pre ZPO zadarmo)
- Námorná doprava
- Európska iniciatíva týždňa mobility
- Fyzické prostredie - výťahy, úprava pracovného prostredia, vytvorenie skupiny expertov EU
- Udržateľný rozvoj/investície a verejné obstarávanie